

SPLECIONE ŚWIATY

80 LAT ZWIĄZKU POLSKICH
ARTYSTÓW PLASTYKÓW
W BIELSKU-BIAŁEJ

PLECIEMY Z/O NASZYCH

PLECIEMY Z/O NASZYCH

PROJEKT MUZEUM HISTORYCZNEGO W BIELSKU-BIAŁEJ, TOWARZYSZĄCY JUBILEUSZOWI 80-LECIA ZWIĄZKU POLSKICH ARTYSTÓW PLASTYKÓW W BIELSKU-BIAŁEJ – SPLECIONE ŚWIATY

W 2025 roku będziemy obchodzić jubileusz 80 lat obecności Związku Polskich Artystów Plastyków w naszym mieście. Szczegółowa historia twórczego stowarzyszenia oraz obraz wielokierunkowych, wielopoziomowych i wielowarstwowych działań lokalnego środowiska artystów plastyków została zawarta w monumentalnej (ponad 300-stronicowej) publikacji zatytułowanej *70 lat obecności Związku Polskich Artystów Plastyków w Bielsku-Białej. 1945–2015* (Bielsko-Biała 2015) oraz wydanym pięć lat później suplementem, zatytułowanym *Kochajmy naszych artystów cd. 75 lat Związku Polskich Artystów Plastyków w Bielsku-Białej* (Bielsko-Biała 2020). Obie książki przygotowane zostały w oparciu o zachowane archiwalia i dokumenty oraz przeprowadzone wywiady, uzyskane wspomnienia i przekazy. Możliwie dokładnie opisano w nich osiągnięcia i dokonania, a także sukcesy i porażki ZPAP, najpierw Oddziału utworzonego w 1945 roku w Bielsku, a od 1951 roku funkcjonującego w Bielsku-Białej; następnie Okręgu powstałego po zmianach struktur podziału administracyjnego kraju, rozwiązanego w ostatnich dniach stanu wojennego i reaktywowanego po upadku komunizmu, w wolnej Polsce. Historia naszego ZPAP ściśle wiąże się z początkami i funkcjonowaniem wielu – wiodących współcześnie – instytucji kultury i oświaty w Bielsku-Białej. Bez determinacji, pasji, wiary w sprawczość i słusność wysiłków podjętych przez lokalnych artystów plastyków, nie cieszylibyśmy się Studium Filmów Rysunkowych, Teatrem Lalek „Banialuka”, Galerią Bielską BWA, Biennale Malarstwa „Bielska Jesień” czy Zespołem Szkół Plastycznych im. Juliana Fałata. To z inicjatywy i za sprawą grupy artystów powstał także Pawilon Wystawowy ZPAP, a do miasta zaczęli ściągać liczni artyści różnych dyscyplin i specjalności, którzy przybliżyli mieszkańcom i turystom najnowsze prądy i tendencje występujące we współczesnej sztuce.

Przez 15 lat wspólną siedzibą Muzeum (ob. Muzeum Historycznego w Bielsku-Białej) i Związku Polskich Artystów Plastyków był zamek ks. Sułkowskich. To w jego murach odbyło się pierwsze inicjujące zebranie kilku artystów, ukonstytuował się pierwszy Zarząd Oddziału ZPAP, organizowano wystawy zbiorowe i indywidualne, dyskutowano nad rolą i znaczeniem plastyki w nowej rzeczywistości drugiej połowy XX wieku, wyznaczano kierunki pracy i inicjowano ambitne cele do realizacji. Muzeum w swojej powojennej historii ściśle współpracowało (i współpracuje nadal) z lokalnym środowiskiem artystów plastyków. Przez lata w muzealnej kolekcji zgromadzono wiele ciekawych prac z zakresu malarstwa, rysunku, grafiki, rzeźby, tkanin i obiektów artystycznych oraz szerokiego spektrum wytworów sztuk zwanych wizualnymi. Wykorzystując ten zasób staramy się w różny sposób wspierać twórców, przybliżać i upowszechniać ich sylwetki, promować ich artystyczne dokonania oraz prezentować dorobek. Prac naszych artystów nie brakuje na stałej ekspozycji rozlokowanej w salach pierwszego piętra książęcego zamku. Dwie sale wypełniają obrazy, rysunki, grafiki, rzeźby, tkaniny i obiekty artystyczne, fotografie oraz instalacje powstałe w drugiej połowie XX stulecia i początkach XXI wieku. Autorami znacznej części z nich są byli lub czynni członkowie Związku.

Z okazji zbliżającego się jubileuszu pragniemy przybliżyć i przypomnieć sylwetki i dokonania niektórych z nich, może mniej znanych, współcześnie nieco już zapomnianych. Proponujemy Państwu nowy muzealny projekt, który nazwaliśmy *Pleciemy z/o naszych* (wpisując się w przygotowania do ogólnoeuropejskiego programu *Bielsko-Biała. Miasto splotów*). Realizujemy go od września 2024 do lata 2026 roku. Jego składowe to: teksty zapowiadające publikowane na łamach muzealnego periodyku, ilustrowane artykuły popularno-naukowe zamieszczone na naszej stronie internetowej (każdy dotyczący innego artysty), popołudniowe dyskusje lub spotkania z kuratorkami oraz mikrowystawy organizowane w przestrzeni ekspozycji stałej – Galerii Sztuki Współczesnej Bielsko-Bialskiego Regionu. Pokażemy na nich wyselekcjonowane z naszej kolekcji obiekty magazynowe, rzadko prezentowane, może nieoczywiste, czasem zaskakujące, wychodzące poza kanon prac kojarzonych z oeuvre wybranego artysty plastyka. Jednocześnie zachęcamy Państwa do dzielenia się z nami uwagami, refleksjami, własnymi spostrzeżeniami dotyczącymi kondycji lokalnego środowiska plastycznego oraz kierunku rozwoju i roli, jaką we współczesnym świecie może odegrać Związek Polskich Artystów Plastyków Okręg Bielsko-Biała.

Teresa Dudek Bujarek
sierpień '2024